

به نام خدا

حجاب و پوشش اسلامی

مولفان :

حسن اسمعیل زاده دریاکناری

الناز خدادادی

سید حسن میرتونی

صدیقه کریمی اشنی

محمدصادق باقری

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

عنوان و نام پدیدآور: حجاب و پوشش اسلامی / مولفان حسن اسمعیل زاده دریاکناری ... [و دیگران].
مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۱۱۰ ص.
شابک: ۹-۲۱۳-۳۳۹-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: مولفان حسن اسمعیل زاده دریاکناری، الناز خدادادی، سیدحسن میرتونی، صدیقه کریمی اشنی، محمدصادق باقری.
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۰۱] - ۱۱۰.
موضوع: حجاب
Hijab (Islamic clothing)
حجاب -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
Hijab (Islamic clothing) -- Religious aspects -- Islam
پوشاک -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
Clothing and dress -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده: اسمعیل زاده دریاکناری، حسن، ۱۳۶۳-
رده بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۷
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۳۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۳۱۰۹۸۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: حجاب و پوشش اسلامی
مولفان: حسن اسمعیل زاده دریاکناری - الناز خدادادی - سید حسن میرتونی
صدیقه کریمی اشنی - محمدصادق باقری
ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲
چاپ: زبرجد
قیمت: ۸۸۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹-۲۱۳-۳۳۹-۶۲۲-۹۷۸
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: حجاب
۹	تعریف حجاب
۹	تاریخچه حجاب
۱۰	انتخاب حجاب
۱۳	عوامل حجاب
۱۳	الف : صعود به مراتب معنوی
۱۳	ب : حجاب مانع اختلاط بی قید و شرط
۱۳	ج : پوشش سالم برای حفظ زن
۱۵	د : حجاب جایگاه زن و فرهنگ پرهیز
۱۶	هـ : «حجاب و نظربازی از نظر قرآن»
۱۶	در رابطه با مرد و زن
۱۷	منافع حجاب
۲۱	فصل دوم: بی حجابی
۲۱	تعریف بی حجابی
۲۲	تاریخچه بی حجابی
۲۳	کشف حجاب
۲۴	انواع بی حجابی

عوامل بی‌حجابی _____ ۲۵

الف: بی‌بند و باری _____ ۲۵

ب: فساد _____ ۲۶

ج: جهل و ناآگاهی _____ ۲۸

د: علل سیاسی _____ ۲۸

ه: مرز باریک بی‌حجابی و فساد _____ ۳۱

و: فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی _____ ۳۲

ی: طلاق _____ ۳۴

راه‌های مبارزه با عوامل بی‌حجابی _____ ۳۵

الف: تقویت ایمان و اعتقاد _____ ۳۵

ب: احیاء ارزش‌ها و فرهنگ اصیل اسلامی _____ ۳۵

ج: شناساندن الگوهای والا _____ ۳۶

پیامدهای بی‌حجابی _____ ۳۷

الف: پیامدهای فرهنگی، عقیدتی بی‌حجابی _____ ۳۷

ب: پیامدهای اجتماعی بی‌حجابی _____ ۳۸

ج: پیامدهای اقتصادی _____ ۳۸

مسأله کشف حجاب _____ ۳۹

فصل سوم: عفاف و حجاب _____ ۴۱

تعریف و مفهوم عفاف _____ ۴۱

مصادیق عفاف _____ ۴۲

مصادیق شرعی عفاف _____ ۴۲

مصادیق عرفی عفاف _____ ۴۵

- ۴۶ _____ تفاوت حجاب و عفاف
- ۴۷ _____ ریشه پیدایش بد حجابی در جهان
- ۵۴ _____ حکم و حدود پوشش
- ۵۶ _____ پوشش در متون فقهی
- ۵۸ _____ شاخص‌ترین مصداق حجاب
- ۵۸ _____ محدوده حجاب
- ۶۰ _____ پوشاندن دست و صورت
- ۶۱ _____ حکمت و هدف پوشش
- ۶۱ _____ ارتباط عفاف با حجاب
- ۶۳ _____ شبیه عدم رابطه بین حجاب و عفاف
- ۶۳ _____ شبیه ناکارآمدی حجاب
- ۶۴ _____ ستر برای مردان
- ۶۵ _____ تأسیسی بودن حکم حجاب
- ۶۵ _____ مراودات اجتماعی زنان
- ۶۶ _____ شکل حجاب
- ۶۶ _____ ماهیت حکم حجاب
- ۶۸ _____ آثار و فواید
- ۶۸ _____ فردی
- ۶۹ _____ خانوادگی

- اجتماعی _____ ۷۰
- فواید دیگر _____ ۷۱
- رساله‌های حجابیه _____ ۷۱
- فصل چهارم: بررسی حجاب در ادیان مختلف** _____ ۷۳
- پوشش زن در ادیان بزرگ الهی _____ ۷۳
- حجاب در آیات قرآن، تفاسیر و روایات _____ ۸۱
- مقایسه حجاب در ادیان سامی: اسلام، یهود و مسیحیت _____ ۸۴
- واژه شناسی حجاب و عفاف _____ ۸۷
- علل پیدایش حجاب _____ ۸۸
- حجاب در گذر زمان _____ ۹۰
- حجاب در قرآن و روایات _____ ۹۰
- حجاب در دین یهود _____ ۹۵
- حجاب در دین مسیحیت _____ ۹۶
- آیین نامه حجاب و عفاف _____ ۹۸
- سیاست‌ها و راهکارها _____ ۹۹
- منابع _____ ۱۰۱

پیشگفتار

حجاب و عفاف از مباحثی مهم در دین اسلام و عهدین بوده و هست و به همین دلیل این پژوهش در پی آنست تا حجاب و عفاف از نگاه لغت شناسان، علل پیدایش حجاب و عفاف، حجاب در گذر تاریخ، گونه های مختلف حجاب و اهمیت حجاب و عفاف در دین اسلام و عهدین را مورد ریشه یابی و بررسی قرار دهد. بررسیها و ریشه یابی انجام شده از کتب دینی نشان میدهد که اساسا اسلام و سایر ادیان آسمانی به طور جد و با صراحت کامل به مقوله حجاب و عفاف پرداخته و انسان ها را به عمل به دستورات تدوین و تبیین شده، فرا خواستند. مسئله حجاب و عفاف در قرآن و عهدین از یک طرف دارای وجوه مشترک بوده و از طرف دیگر دارای مواردی افتراقی است. در نصوص دینی ادیان، تمایل به پوشیدگی را امری درونی دانسته و تأکید بر آن داشته اند. نتیجه اهمیت دادن به حجاب و حفظ و رعایت آن، آرامش و امنیت را برای خانواده و جامعه به ارمغان خواهد آورد. البته تا زمانی که از آن بهره گیری لازم به عمل آورده شود، بدون تردید جامعه به سوی تکامل و شرایط آرمانی پیش خواهد رفت. فرهنگ پوشش و حجاب از جمله فرهنگ هایی است که در تمام جوامع بشری از گذشته های دور و تاکنون بنا به اعتقادات دینی و آداب و رسوم اجتماعی مردمان به اشکال مختلف وجود داشته و دارد. در فرهنگ اسلامی مسئله حجاب که از نشانه های عفت و حیا قلمداد میشود و جزء مهم ترین موضوعات مرتبط با سیر و سلوک مسلمانان خصوصا زنان میباشد. پوشش زن از احکام مشترک همه ادیان ابراهیمی یعنی اسلام، یهودیت و مسیحیت بوده و هست. مسئله حجاب و عفاف در بین ادیان دارای مشترکات بوده ولیکن تنها نقطه تفاوت در حدود حجاب و گاه فلسفه آن میباشد. تمام ادیان آسمانی حجاب و پوشش زن را واجب و لازم

برشمرده اند و جامعه بشری را به سوی آن دعوت کرده اند؛ چراکه از سوی خداوند پوشش و حجاب به طور طبیعی در فطرت زنان به ودیعت نهاده شده است. احکام و دستورات ادیان الهی هماهنگ کننده و همسو ساز با فطرت انسانی، تشریح گر حدود و قصور آن میباشد. خداوند منان در سوره هایی همچون نور و احزاب فرمان حجاب را صادر نموده است و بر اساس آیات قرآن و روایات وارده از معصومین (ع)، حجاب فقط پوشش ظاهری نبوده، بلکه تلفیقی از پوشش، گفتار، رفتار و پندار بوده و بر همه انسان ها اعم از زن و مرد، واجب شده است. اگرچه در کیفیت و حدود حجاب بین زن و مرد تفاوت وجود دارد، اما این امر، ناشی از تفاوت آن در نوع آفرینش است. زن از دیدگاه اسلام دارای شخصیتی شایسته و موقعیتی الهی است که میتواند مدارج کمال را طی کرده و به بالاترین مراتب عالی انسانی برسد. کرامت انسانی زن، در سایه عفاف و حجاب او تأمین میشود و اصلاح جامعه در گرو تقوایش و محیط خانواده در گرو مدیریت اوست و بر همین اساس، زن مربی بشریت عنوان شده و میتواند با تربیت فرزندان، امتی را رهایی بخشد. مسئله حجاب و عفاف در دین یهود و مسیحیت با تأکید آمده است که از جمله این تأکید، استفاده از چادر و برقع به عنوان ارکان اخلاقی یهود و مسیحیت در نام برد.

فصل اول

حجاب

تعریف حجاب

حجاب از نظر لغوی به معنای پوشش ، پرده ، حاجب ، روپوش ، چادر و روبند^۱ .
و آن پوششی حجاب نامیده می شود که از طریق پشت پرده واقع شدن صورت می گیرد
و معنای دیگر : آن چه که با آن چیزی بپوشانند و چیزی که مانع بین دو چیز دیگر
باشد و در اصطلاح اسلامی ، نوعی از پوشش است که در محیطی که نامحرم وجود دارد
بدن را بپوشاند به جز بعضی از قسمتها .

تاریخچه حجاب

تاریخ تاریک است نمی توان در حقیقت مبداء و آغازی برای حجاب زن آن چنان که
امروزه تصور می شود بدست آورد . زیرا همه ملل زنان خود را از حفظ طغیان شهوات
مردان دیگر به صورتی پوشانده اند و تاریخ زن در جهان و مظهران در ملل که تمایل
کیفیت پوشش زن در قدیم الایام است . تمام پدران زنان خود را از دید نامحرم
محبوب داشته اند تا موجب تهییج و تحریک شهوت نشود و این از غیرت و عصمت

۱ - حسن ، عمید ؛ « فرهنگ لغت عمید » ، ج اول ، حرف ج .

فطری مرد است. برخی دیگر هم مسئله حجاب را بر اساس فلسفه اقتصاد و مسایل اجتماعی و کسب و کار وجدانیات و نفسانیات نام برده‌اند باز هم خالی از قضاوت درباره شهوات‌انگیز بودن بی‌حجابی نبوده است^۱.

انتخاب حجاب

۱- حجاب باعث بقاء و سلامت حیات خانواده می‌باشد.

زنانی که خواهان حفظ عصمت خویش می‌باشند و از حریم حجاب بعنوان دژ امنیت زن پاسداری می‌کنند، لازم و واجب است که بیش از همه طبقات اجتماعی با کسانی که با یکی از مقدس‌ترین ارزشهای اجتماعی زنان مبارزه می‌کنند و آرامش روانی و عرضی آنها را در جامعه به مخاطره می‌اندازند، مقابله جدی و گسترده نمایند و به دیگر زنان بدحجاب که بدون توجه به حساسیت شدید روحی مردان نسبت به اندام زن، از حجاب شرعی خود استفاده مناسب نمی‌کنند و با مردم کوچه و بازار برخوردی عادی و صمیمانه می‌نمایند، بفهمانند که رعایت دقیق حجاب به مصلحت خود آنها و تک‌تک افراد جامعه است و مهم‌ترین عاملی است که می‌تواند سلامت زن را در جامعه و خانواده تأمین نماید و راه نفوذ نظرهای پلید و مسموم بیگانگان را به حریم عفت آنان ببندد.

به شرط آنکه زنان محجوبه و صالحه خود نیز عملاً الگوی دیگران باشند و حجاب ظاهری خود را با عفت باطنی همراه سازند زیرا همانطوریکه حجاب کامل ظاهری، امنیت خارجی زن و سلامت روانی مردان جامعه را تأمین می‌کند، عفت باطن نیز تضمین‌کننده سلامت و امنیت حجاب ظاهری می‌باشد؛ لذا همواره با رعایت شرایط باطنی حجاب باید از لباسهایی استفاده کرد که فاقد رنگهای پرزرق و برق و جالب توجه باشد.

۱- فیروزه، امیرگواهی، «حقیقت و واقعیت زن در اسلام»، ستاد ناحیه مقاومت بسیج خواهران (جزوه)

چادر مشکی که انتخاب عمومی زنان ، مسلمان اکثراً ممالک اسلامی است اگر چه از حیث رنگ و ظاهر دلپذیر نیست ولی از نظر تأثیر قابل توجهی که در تخفیف تحریکات جنسی مردان دارد می‌تواند یکی از بهترین نوع حجاب باشد. چادر مشکی که بدن زن را بطور یک سطح و یکنواخت بپوشاند تأثیر معجزه‌آسایی در تخفیف نظرهای مردان داشته و می‌تواند مانع بزرگی در مقابل آنها باشد. اگر زنان محجوب تمام شرایط حجاب را رعایت نمایند بر وقارشان افزوده می‌شود و حتی مردان لابلالی هم در برابر آنها به شدت مراقب رفتار و برخوردهای خود می‌باشند و دست و پای خود را بیشتر جمع می‌کنند بطوریکه کسی جرأت نمی‌کند مزاحمتی برای آنان بوجود آوردتا چه رسد به اینکه مورد سوءظن یا سوءقصد قرار بگیرند^۱.

بنا به فرمایش رسول اکرم (صلی الله علیه و آله)

« انما مثل المرأه الصالحه مثل الغراب الاعصم الذی لایکاد یقدر علیه »

«مثل زن باعفت ، صالح ، محجوب مثل کلاغ اعصم است که کسی را قدرت دسترسی به آن نیست»

ب : حجاب برای بهداشت روانی جامعه لازم است

چرا که عدم رعایت پوشش نه تنها مردان را دچار مشکلات روانی ساخته . بلکه دل و ذهن شخص را از مسیر صحیح کار منحرف ساخته و جوانان اجتماع را نسبت به زن بی‌اعتماد کرده است . مخصوصاً اگر زنان بی‌حجاب در خانواده شأن یک جوان باشد مثلاً برادری داشته باشند یا باید روح غیرت و عفت دوستی را به تدریج در او از بین ببرند و یا اینکه روح انتقام‌جویی و کینه را نسبت به مردمی که به نظاره اندام بزک کرده ناموس وی (خواهرش یا دخترش) می‌پردازند در او بوجود می‌آورد و لذا دست به انتقامگیری و اقداماتی فاجعه‌انگیز می‌زند پس با بوجود آوردن یک جامعه سالم و داشتن بهداشت روانی صحیح می‌توان از حجاب برای پیشبرد اهداف استفاده کرد .

۱- سیدمجتبی ، هاشمی و کارندی ، « روانکاوای زن » جلد اول ، صص ۲۱۲-۲۱۰ .

ج - حجاب برای حفظ جان زن لازم است .

بی‌حجابی گذشته از اینکه زن را در معرض نگاه‌ها و تعرضات بیگانگان قرار می‌دهد چه بسا موجب خطرات جانی برای آنها می‌شود اغلب زنانی که کشته شده یا خودکشی می‌کنند معمولاً کسانی هستند که مراقب رفتار و حرکات و حالات حجاب خویش نبوده‌اند پس در نتیجه زن با حفظ حجاب خویش می‌تواند جان خویش را از چشم چرانیهای مردان نجات دهد^۱.

د : حجاب برای پیشرفت علمی و ترقیات فکری جامعه لازم است .

عدم تأمین صحیح و به موقع گزینه جنسی در مردان بزرگترین مشکل روانی بوده و مانع تفکر و خلاقیت می‌باشد . در نتیجه هر چه مناظر شهوت‌انگیز در جامعه بیشتر باشد به همان میزان مشکلات روانی و عقب‌ماندگی فکری و فرهنگی بیشتر خواهد بود . عدم رعایت حجاب و پوشش صحیح نه تنها خود و خانواده را آلوده می‌کند بلکه بر سرنوشت یک کشور هم تأثیر می‌گذارد پس حجاب باعث پیشرفت علمی جامعه می‌باشد و زمانیکه از طرف پوشش خود در آسایش باشی بهتر می‌توانی فکر کنی و تصمیم‌گیری که می‌خواهی در چه زمینه‌ای مشغول به تحصیل و کار باشی و پیشرفت خود را به راحتی می‌توان با دارا بودن حجاب صحیح تضمین کرد .

ه : حجاب باعث پیشرفت کار و تولید و ایجاد روح و تلاش اقتصادی لازم است . زیرا وقتی حجاب نباشد نه تنها موجب مضرات شدید اقتصادی و بهداشت جسمی می‌شود بلکه موجب صرف ساعتها وقت برای خودآراییهای افراطی و وقت‌گیر می‌شود در نتیجه چنین زنانی با این همه وقت هرگز راضی نمی‌شوند دست به کارهای فیزیکی و تولیدی بزنند و با آن حالت بزک کرده به کار و تلاش بپردازند^۲.

۱- ستار ، هدایت خواه ، « زیور عفاف » ، صص اول ، صص ۲۰۰-۱۹۷.

۲- همان منبع ، صص ۲۰۳-۲۰۱.

عوامل حجاب

الف : صعود به مراتب معنوی

بایستی مسائل ارزشی اسلام در جامعه ما احیاء شود . مثلاً حجاب ، یک مسأله ارزشی است مسأله‌ای که اگر چه مقدمه‌ای است برای چیزهایی بالاتر . اما خود یک مسأله ارزشی است ما که اینقدر مقیدیم ، به خاطر این است که حفظ حجاب به زن کمک می‌کند تا بتواند به آن رتبه معنوی خود برسد و دچار آن لغزشگاه‌های که سر راهش قرار داده‌اند نشود .

ب : حجاب مانع اختلاط بی‌قید و شرط

مسأله حجاب به معنای منزوی کردن زن نیست اگر کسی چنین برداشتی از حجاب داشته باشد برداشتی کاملاً غلط و انحرافی است . حجاب به معنای جلوگیری از اختلاط و آمیزش بی‌قید و شرط زن و مرد در جامعه است . این اختلاط هم به ضرر جامعه و هم به ضرر زن و مرد است حجاب به هیچ وجه مزاحم و مانع فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی نیست . شاید عده‌ای تعجب کنند که خانمی در سطح بالای علمی مشغول فعالیت است و خود را بر مسأله حجاب منطبق نیز کرده است و این را بعضی باور یا حتی تصور نمی‌کنند . چرا که حجاب بدون عفاف صورت نمی‌گیرد و صحیح‌ترین حجاب آن است که شخصی در تمامی مراحل رعایت نماید^۱ .

ج : پوشش سالم برای حفظ زن

حجاب برای زن به معنای ذلت او نیست بلکه به معنای عصمت و حفظ زن ، نه فقط عصمت و حفظ زن ، بلکه عصمت و حفاظت زن و مرد هر دو است .

حجاب به معنای چادر نیست . اما چادر در مزد ایرانیها که زنهای ما از قدیم داشتند بهترین نوع حجاب می‌باشد . بدون چادر هم حجاب ممکن است حجاب به معنای

۱- امیرحسین ، پانکی پورنر و «آئینه زن» ، اول ، صص ۲۵۳-۲۴۴. بطور خلاصه

پوشیدن سالم نه پوشیدنی که از نپوشیدن بدتر است به تعبیر روایات ، پوشیدن عریان که در عین پوشیدگی مثل انسان برهنه و عریان است . آن پوشیدن به درد نمی‌خورد و حجاب نیست . پوشیدن سالم آن است که تمام سرتاپای بدن زن را پوشانده باشند . البته صورت و دو دست را بسیاری فقط مستثنی می‌دانند و برخی مستثنی نمی‌دانند و آنها که مستثنی می‌دانند در مواردی است که صورت بدون آرایش و ساده باشد ؛ این است معنای حجاب . البته زن‌های ایرانی روش چادر را پیدا کرده‌اند که بسیار هم روش خوبی است و هم زیباست و منافای با زیبایی زن نیست و هم حجاب و حفاظ کامل است به هر حال حجاب را چه به شکل ایرانی ، عربی ، کشورهای دیگر ، زنها یک جور حجاب خود را حفظ می‌کنند ، هر جوری که حجاب حفظ شود این نظر اسلام است^۱ .

بکار بردن کلمه حجاب در مورد پوشش زن یک اصطلاح جدید است چرا که پوشش به معنی ستر استفاده شده است این ستر و پوشش باعث شده که عده‌ای فکر کنند اسلام خواسته است زن همیشه پشت پرده و در خانه محبوس باشد و بیرون نرود . حال آنکه در وظیفه پوشش که اسلام برای زن مقرر کرده است حبس زن مطرح نیست و چنین اندیشه‌ای مطلقاً وجود ندارد .

پوشش زن در اسلام این است که زن در معاشرتهای خود با مردان بدن خود را بیوشاند و به جلوه‌گری و خودنمایی نپردازد . فلسفه پوشش جنبه اجتماعی ، اجتماعی ، خانوادگی ، بالا بردن احترام زن و جلوگیری از ابتذال است اسلام می‌خواهد با پوشش جلو انواع التذاهای جنسی در خارج از محیط خانه گرفته شود و اجتماع منحصرأ برای کار و فعالیت باشد و این نظر درست در نقطه مقابل سیستم غربی عصر حاضر است که کار و فعالیت را با لذت‌جوئیهای جنسی به هم می‌آمیزد . یکی از مسائل مهم جامعه اسلامی حجاب است و تقیه خانمهای مسلمان به حجاب آن چنان قومی بوده است که تلاشهای استکبار در دوران حکومت نوکرانشان بر علیه حجاب بی‌نتیجه بوده است هر چند که سرسپردگان ، چادر از سرزنان مسلمان کشیدند و به اتحاء و طرق مختلف زن محجبه را

تحقیر کردند و سعی کردند آنها را از جامعه طرد کنند اما بواسطه اینکه زنان ایران اسلامی از باطن و باور دینی و الهی برخوردارند موفقیت لازم به دست مهاجمان نیفتاد؛ گر چه تا حدودی بخشی از خانواده‌های شهرنشین را از موقعیت دینی بیرون بردند لیکن در همان مکانها انسانهایی نیز با باور و یقین زیر بار این تهاجم نرفتند و مشکلات و رنجهای راه را به جان و دل خریدند. در انقلاب اسلامی دشمن راههای زیادی برای انحراف ملت بکار برد از راههای اختلافات داخلی و ترور افراد انقلابی و تبلیغات وسیع علیه حجاب اسلامی، ولی اینهمه عوامل برای ترقی افراد کافی نبود.

اگر زنان راضی شدند مانتو، شلوار و لباسهای گشاد استفاده کنند، به این معنا است که پوشش کامل خود را حفظ می‌کنند نه اینکه یک روسری روی سر بیندازند و فکل بزنند و امثال این اداها که به مرور باعث حذف حجاب می‌گردد. ایران اسلامی باید هوشیار باشد چرا که کم‌کم روسری برداشته می‌شود و سر عریان می‌شود.

سپس نوبت به عریان شدن بدن می‌رسد حجاب نه تنها آزادی زنان را محدود نمی‌سازد بلکه در فعالیتهای علمی و اجتماعی و سیاسی با حفظ حجاب خویش می‌تواند فعالیت کند.

این نوع حجاب و پوشش از دیدگاه شهید مطهری می‌باشد^۲.

د: حجاب جایگاه زن و فرهنگ پرهیز

در امور سیاسی کشور از مشورت با زنان پرهیز که رای آنان زود سست می‌شود و تصمیم آنان ناپایدار است در پرده حجاب نگه دار تا محرمان را ننگرد زیرا که سخت‌گیری در پوشش عامل سلامت و استواری آنان است. بیرون رفتن زنان بدتر از آن نیست که افراد غیرصالح را در میانشان آوری. اگر می‌توانی به گونه‌ای زندگی کن که غیر تو را نشناسد چنین کن، کاری که برتر از توانایی زنان است به او وامگذار که زن گل

۱- مظفر، حاجیان حسین‌آبادی و پاسدارعفت، ج اول، صص ۴-۱

۲- همان منبع، صص ۶-۵.

بهاری است نه پهلوانی سخت کوش . مبدا در گرامی داشتن زن زیاده‌روی کنی ، که او را به طمع‌ورزی کشانده برای دیگران به ناروا شفاعت کند .

پرهیز از غیرت نشان دادن بی‌جا که درستکار را بیمار دلی و پاک‌دامنی را به بدگمانی رساند و در اصل هر کدام از افراد دارای کار معین و مشخص هستند . بهتر این است که خواسته الهی آنها را تا حد نیاز برطرف نمایی^۱ .

هـ: «حجاب و نظربازی از نظر قرآن»

حرمت بی‌حجابی از غیرت خداست . خوشا به حال آن کسیکه به دنبال حق نسبت به ناموسش غیرت نشان دهد . از آن جای یکه مرد و زن در کوچه و بازار و مدارس و دانشگاه‌ها و سفرهای زیارتی چاره‌ای ندارند جهت حفظ سلامت فکری و روانی ، قلبی ، زن و مرد یک دستور واجب در رابطه با زنان و یک فرمان واجب در رابطه با هر دو در قرآن مجید آمده در رابطه با زنان فرموده است :

« یا ایها النبى قل لزوجک و بناتک و نساء المومنین یدنین علیهن من جلبیهن ذلک ادنی ان یعرفن فلا یوذین و کان الله غفوراً رحیماً^۲ »

« ای پیامبر به همسران و دختران و زنان مؤمن بگو : « جلبابها و روسرهای بلند خود را بر خویش فرو افکنند . این کار برای اینکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند . بهتر است و اگر تاکنون خطا و کوتاهی از آنها سرزده توبه کنند خداوند همواره آمرزنده و رحیم است »

در رابطه با مرد و زن

« قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم و یحفظوا فروجهم ذلک ازکی لهم ان الله خبیر بما یصنعون و قل للمؤمنات یغضن من ابصارهن و یحفظن فروجهن و لایبدین زینتهن الا ما ظهر منهآر ...^۱ »

۱- امام علی (ع) ، نهج البلاغه ، نامه ۳۱ ، ترجمه محمد دشتی .

۲- سوره احزاب ، آیه ۵۹

« ... به مؤمنان بگو چشمهای خود را از نگاه به نامحرمان فرو گیرند و عفاف خود را حفظ کنند این برای آنان پاکیزه‌تر است . خداوند از آنچه انجام می‌دهند آگاه است .

وبه زنان باایمان بگو چشمهای خود را از نگاه هوس‌آلود فرو گیرند و دامان خویش را حفظ کنند و زینت خود را جز آن مقدار که نمایان است آشکار ننمایند و اطراف روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند تا گردن و سینه با آن پوشانده شود و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان و افراد سفیه که تمایلی به زن ندارند یا کودکانیکه از امور جنسی مربوط به زنان آگاه نیستند و هنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانشان ، نمایان شود و همگی به سوی خود بازگردید ای مؤمنان ، تا رستگار شوید .»

منافع حجاب

پوشش با حجاب بصورتی که زیباییها و زینت زن را بیوشاند و او را از چشم‌چرانی مردم هرزه و بی‌تربیت و آلودگان به شهوت حیوانی و حالات شیطانی حفظ کند ، دستوری قرآنی و قانون الهی و تکلیفی انسانی و برنامه اخلاقی است .

حجاب و پوشش اسلامی که بهترین نوع آن چادر است . چادری که یادگار منبع عصمت و عفت چون فاطمه زهرا (سلام الله علیها) است هیچ مانعی در راه دانش طلبی و رشد و کمال زن ایجاد نمی‌کند . بلکه او را از بسیاری خطرات و دامهایی که حیوان صفتان در راه زیبا رویان و دختران و زنان جوان قرار داده‌اند حفظ می‌کند و پاکدامنی و عفت و حیای او را برای شوهرش یا اگر ازدواج نکرده ، برای مرد آینده‌اش محفوظ می‌دارد .

اگر گوهر گرانبها و زیبایی چون زن در صندوق الهی حجاب قرار داشته باشد ، از دستبرد دزدان و غارتگران و آلودگان به لجن و معصیت و گناه در امان خواهد بود .

اگر زیبارویان جوان دیده نشوند و چهره پاک و معصوم آنان در معرض دیدگاه مردم قرار نگیرد، شعله هوسها و هواها و آتش امیال و غرایز به سرکشی و سوزاندن پاکی یک ملت و خراب کردن بناهای معنویت یک مملکت برنمی‌خیزد.

پسران جوان وقتی گوهر زیبایی و زینت و عشوه‌گری دختران و زنان را در کوچه و بازار و مراکز تجاری و ... نبینند دچار چشم‌چرانی، هوس، دختربازی و افکار پریشان، عشق و عاشقی، بیماریهای روانی و در نهایت تعطیل شدن نیروی انسانی خود نمی‌شوند.

بدین صورت باید گفت: حجاب و پوشش برای زن امری واجب و فریضه‌ای شدید است و بدون تردید منکر آن با آگاهی به اینکه از ضروریات اسلام و فرمان خدا در قرآن است کافر و ازگردونه اسلام خارج است. جوانی که با این خصوصیت منکر حجاب است نمی‌تواند با دختر مسلمان ازدواج کند زیرا این ازدواج باطل و عقد بین این دو بی‌اثر و رابطه آن در رابطه نامحرم و فرزندان آنها نامشروع می‌باشد.

دختری که با این خصوصیت منکر حجاب باشد نمی‌تواند همسر جوانی مسلمان شود زیرا همان احکام در حق او هم جاری است گرمی خانواده‌ها و استحکام رابطه زن و شوهر، تداوم زندگی، آرامش قلوب، ثبات دلبستگی مرد به همسر قانونی خود، برپایی خانه و خانواده همه مرهون حجاب زنان مملکت است و اینکه مردان زیبایی چهره و زینت و زیور زنانی غیر از همسر خود را نبینند!

مردان اگر به راحتی و به آسانی در تمامی صحنه‌های اجتماعی دسترسی به زنان داشته باشند ضمانتی برای ثبات محبت و دلبستگی آنان به همسرانشان نخواهد بود و تحریک هوا و هوس و شهوت، آنان را از زندگی خود دلسرد و عاملی برای خراب کردن کانون گرم خانواده خواهد شد.

تاکنون بی‌حجابی زن باعث گمراهی میلیون‌ها مرد و به گناه افتادن دیگران و پیدا شدن هیولای طلاق در خانواده‌ها و پدید آمدن عشق مرد به زن شوهردار و روابط نامشروع شده است .

پایه‌گذاران بی‌حجابی خود از این مساله به ستوه آمدند و عوارض آن را پدیده شوم قرن اخیر می‌دانند ، از زمانیکه رهبری ایران با دسیسه استعمار غرب به دست ولگردی دوره گرد ، بی‌سواد پلید ، آلوده‌ای خائن و وطن فروش به نام رضاخان پهلوی افتاد ، حجاب و پوشش ، قرآن را از بسیاری از زنان به غارت برد، وضع خانه و خانواده بصورت دیگر درآمد . آمار طلاق فزونی گرفت بطوری که در هر ماه حداقل هفت هزار درخواست طلاق به دادگاهها داده می‌شد مردان و جوانان زن دیده بی‌زن ، زنان شوهردار بدون شوهر و سفره فساد و افساد گسترده تر شد^۱. بطوری که مرحوم آیت‌الله شاه‌آبادی گفته‌اند : «رضاخان با به غارت بردن حجاب ، قرآن و شکستن قیام کنندگان علیه بی‌حجابی در مسجد گوهرشاد و در کنار حرم امام‌رضا (علیه‌السلام) کمر صد و بیست و چهار هزار پیامبر را شکست ، آری کشف حجاب و بدحجابی را شکننده کمر فرستادگان خدا می‌دانند ایجاد کمیسیونها بر علیه حجاب و خاموش کردن چراغ دین به برنامه خائنان و هوا و هوس زنان و دختران کم‌ایمان یا بی‌ایمان به این آتش دین سوز و شعله خانمان برانداز کمک کردند و وضع ایران را به جایی رساندند که نزدیک بود دین خدا که محصول زحمات انبیاء و پیامبران است بمیرد و چراغ هدایت خاموش گردد که کسی چون امام خمینی (قدس‌سره) بتشکن آمد و دین را از اسارت اشرار نجات داد وحجاب قرآن را به ناموس اسلام برگرداند » .

« آری حجاب مصونیت اسلام است نه محدودیت ، آری حجاب برای زن و شوهر و خانواده‌ها و جامعه به خصوص جوانان ازدواج نکرده ، مصونیت از هزاران خطر و انواع فساد و افساد و مانع از هم‌پاشیدگی خانواده‌ها می‌باشد .

بدون تردید بین آگاهی و اعتقاد عمیق زنان نسبت به فواید حجاب و پوشش و رعایت بیشتر حجاب توسط آنها رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. نمونه بارز حجاب حضرت زهرا (سلام‌الله‌علیها) و زنان اهل بیت و اصرار آنان بر حفظ حجاب در شرایط سخت اسارت و اعتراض افشاگرانه در مقابل هتک‌های مخالفان اهل بیت (علیه‌السلام) و ... است.

نقش آگاهی زنان نسبت به فواید و فلسفه حجاب در مقابله با نقشه‌های حجاب زدایی استعمارگران در مبارزه مردم الجزایر با دولت استعمار فرانسه و همچنین مقاومت دانشجویان دختر محجبه در مقابل مقررات ضدحجاب قابل توجه است.^۱

جلوه‌های دیگر، تاثیر آگاهی زنان بر علیه بی‌حجابی، قیام زنان آگاه ایرانی در مقابل کشف حجاب رضاخان است.

امام خمینی (قدس‌سره) فرموده‌اند: «زنهای ایرانی قیام کرده‌اند برضدش و تودهنی به او زدند که ما نمی‌خواهیم این طور کشف حجاب را»

مقاومت زنان آگاه و عقیف ایرانی در مقابل نقشه‌های استعمارگر حتی قبل از واقعه کشف حجاب رضاخان نیز سابقه داشته، یکی از نویسندگان خارجی در مورد ایستادگی زنان باحجاب ایرانی در مقابل استعمارگران نوشته است: «درو و عزت بی‌حد به زنان وابسته ایران باد. وی به عزم ثابت ۳۰۰ زن شجاع اشاره کرده و گفته است که: زنان به مجلس رفتند تا نمایندگان از تسلیم کشور به بیگانگان احتراز نمایند. به اعتراف این نویسنده آمریکایی، بانویی شجاع اعلام داشت که اگر وکلا و مجلس بخواهند در حفظ و شرف و عزت ایران تسامح به خرج دهند و تردید نمایند هم آنان و هم شوهران خویش را خواهند کشت تا لااقل اجسادشان گواهی بر شرف ایرانی باشد»^۲.

۱- حسین، مهدوی زاده، «حجاب شناسی و چالش‌ها و کاوشهای جدید» جلد اول، صص ۴۴-۴۳.

۲- همان منبع، صص ۴۶-۴۵.